

BESLUTSPROMEMORIA

DATUM: 2025-06-25



SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2025-00867

Riksbankens föreskrifter om rapportering av betalningsstatistik

Sammanfattning

Betalningsmarknaden präglas av snabbare och effektivare betalningar drivet av teknisk utveckling. Individer och företag förväntar sig i allt högre grad att betalningar ska kunna göras varsomhelst, närsomhelst och nå mottagaren omedelbart. Kontantanvändningen minskar i stora delar av världen och digitala betalningar vinner mark. För att följa betalningsmarknadens utveckling behöver Riksbanken få en tydligare bild av betalningsmarknaden både för egna analyser och för att, i likhet med övriga EU-länder, rapportera betalningsstatistik till ECB.

Riksbankens nya föreskrifter om rapportering av betalningsstatistik syftar till att förbättra Riksbankens analysunderlag och göra det möjligt för Riksbanken att kontinuerligt följa utvecklingen på betalningsmarknaden. Därmed kan Riksbanken lättare identifiera problem på betalningsmarknaden och identifiera vilka policyåtgärder som behövs för att uppnå målen om säkra, effektiva och tillgängliga betalningar. De insamlade uppgifterna är även viktiga för Riksbankens uppdrag att se till att allmänheten kan göra betalningar under fredstida krissituationer och vid höjd beredskap. Riksbanken behöver bland annat kunna följa upp och bedöma om ytterligare företag bedriver verksamhet som är av särskild betydelse för genomförandet av betalningar och därmed bör träffas av Riksbankens beredskapsföreskrifter¹. För det arbetet krävs uppgifter om betalningsmarknaden i sin helhet och om de enskilda aktörerna på marknaden.

Föreskrifterna kommer även att förbättra Riksbankens analysunderlag i det penningpolitiska arbetet eftersom uppgifterna är viktiga i nulägesanalyser och kortsiktiga prognoser för den svenska ekonomin. Uppgifterna är framför allt viktiga i våra analyser av hur hushållens konsumtion utvecklas, samt att de ger oss bättre information om vilka branscher betalningar går till.

¹ Se Riksbankens föreskrifter och allmänna råd (RBFS 2023:3) om företag av särskild betydelse för genomförandet av betalningar under fredstida krissituationer och vid höjd beredskap.

Bättre analysunderlag innebär att Riksbanken kan fatta mer välunderbyggda beslut vilket är positivt ur ett samhällsperspektiv. Genom föreskrifterna kommer Riksbanken att kunna publicera mer heltäckande, detaljerad och frekvent statistik om betalningar som olika myndigheter, företag och konsumenterna kan ta del av och använda. Till exempel kan de företag som lämnar uppgifter använda den sammanställda statistiken för sina egna analyser och benchmarking.

Föreskrifterna riktar sig till betaltjänstleverantörer och operatörer av betalningssystem och innebär att dessa företag regelbundet ska rapportera uppgifter om de betaltjänster de erbjuder och de betalningssystem som de driver. Inga personuppgifter eller uppgifter som på annat sätt kan härledas till enskilda fysiska personer ska ingå i rapporteringen utan uppgifterna lämnas avidentifierade.

Föreskrifterna ska träda i kraft den 1 oktober 2026 och börja tillämpas i två olika steg. Huvuddelen av betaltjänsterna ska börja rapporteras från den 1 oktober 2026. På grund av stora förändringar i den svenska betalningsinfrastrukturen kommer en av betaltjänsterna, betalningsöverföringar, att börja rapporteras först från den 1 oktober 2027.

Innehållsförteckning

1	Utgångspunkter	4
1.1	Behovet av betalningsstatistik	4
1.2	Syftet med föreskrifterna	4
1.3	Alternativa lösningar	6
1.4	Rättsliga förutsättningar	7
1.5	Ärendets beredning	7
1.6	Remissinstansernas generella synpunkter	8
2	Riksbankens ställningstaganden	9
2.1	Tillämpningsområde.....	9
2.2	Definitioner	10
2.3	Rapporteringsskyldighet för betaltjänstleverantörer	11
2.4	Rapporteringsskyldighet för operatörer av betalningssystem	19
2.5	Rättelse och verifiering av lämnade uppgifter	21
2.6	Rapporteringssätt och kontaktuppgifter.....	21
2.7	Undantag från föreskrifterna	22
2.8	Ikraftträdande	23
3	Konsekvenser av föreskrifterna	24
3.1	Konsekvenser för samhället och konsumenterna.....	24
3.2	Konsekvenser för företagen	24
3.3	Konsekvenser för Riksbanken	26
3.4	Konsekvenser för förvaltningsmyndigheter och domstolar.....	27
3.5	Effekter för jämställdheten mellan män och kvinnor och för klimatet	27
3.6	Överensstämmelse med unionsrätten.....	27

1 Utgångspunkter

1.1 Behovet av betalningsstatistik

Betalningsmarknaden präglas av snabbare och effektivare betalningar drivet av teknisk utveckling. Individer och företag förväntar sig i allt högre grad att betalningar ska kunna göras varsomhelst, närsomhelst och nå mottagaren omedelbart. Kontantanvändningen minskar i stora delar av världen och digitala betalningar vinner mark. Utvecklingen går fort. Sverige var internationellt sett tidigt ute (2012) med omedelbara betalningar i form av Swish. Sedan 2015 har kontaktlösa betalningar funnits i Sverige och inneburit betalning med kort eller mobilappar med ”blipp-funktion”. Från 2017 tog stora IT-företag som Apple och Google steget in på den svenska betalningsmarknaden med tjänster som Apple Pay och Google Pay. Under corona-pandemin ökade användningen av Swish och nästan 60 procent av kortbetalningarna blev kontaktlösa, samtidigt minskade användningen av kontanter. Omedelbara betalningar av olika typ kommer sannolikt också öka framöver som en följd av Riksbankens krav på att samtliga RIX-deltagare nu ska kunna ta emot betalningar enligt standardmodellen i RIX-INST. Dessutom finns ett flertal initiativ för att förenkla gränsöverskridande betalningar.

I och med den snabba utvecklingen som betalningsmarknaden genomgår behöver Riksbanken få en tydligare bild av betalningsmarknaden både för egna analyser och för att, i likhet med övriga EU-länder, rapportera betalningsstatistik till ECB.

1.2 Syftet med föreskrifterna

Enligt 3 kap. 1 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen) ska Riksbanken bidra till att allmänheten kan göra betalningar. Riksbanken är även skyldig, enligt 3 kap. 8 § riksbankslagen att följa utvecklingen på betalningsmarknaden och att löpande rapportera till finansutskottet om sin verksamhet – däribland arbetet med att följa betalningsmarknadens utveckling. Enligt riksbankslagen ska Riksbanken också se till att allmänheten kan göra betalningar under fredstida krissituationer och vid höjd beredskap. Riksbanken ska även hålla inflationen låg och stabil över tid. Därtill får Riksbanken, enligt 1 kap. 11 § riksbankslagen, framställa och offentliggöra den statistik som behövs för att banken ska kunna utföra sitt uppdrag och delta i samarbetet inom bland annat Europeiska centralbankssystemet. Syftet med Riksbankens föreskrifter är att se till att Riksbanken kan inhämta statistik som motsvarar Riksbankens behov utifrån sina lagstadgade uppgifter. Det gäller bland annat Riksbankens uppgift att följa utvecklingen på betalningsmarknaden och Riksbankens mål att betalningar i Sverige ska vara säkra, effektiva och tillgängliga. Det gäller även Riksbankens arbete med civil beredskap för betalningar för att Riksbanken på ett bättre sätt ska kunna följa upp vilka företag – i detta fall betaltjänstleverantörer – som bedriver verksamhet som är av särskild betydelse för genomförandet av betalningar. Inom det penningpolitiska arbetet syftar föreskrifterna till att förbättra analysunderlagen för bedömning av hur den ekonomiska aktiviteten utvecklas på kort sikt, framför allt hushållens konsumtion.

Kvantitativa data kompletterar kvalitativa analyser

Inom betalningsområdet är kvantitativa data ett viktigt komplement till de i huvudsak kvalitativa analyser Riksbanken i dagsläget gör genom omvärldsanalys och dialog med

aktörer på marknaden. Riksbankens behov av heltäckande, detaljerad och frekvent betalningsstatistik har särskilt uppmärksammats i samband med covid-19 pandemin där behovet av att följa utvecklingen på betalningsmarknaden blev påtagligt. För att följa utvecklingen på betalningsmarknaden vid kriser krävs även detaljerad och frekvent betalningsstatistik under normala förhållanden. Kvantitativa data stärker Riksbankens analysmöjligheter och gör det lättare att identifiera problem och underbygga policyåtgärder som syftar till att uppnå målen om säkra, effektiva och tillgängliga betalningar.

Bättre statistik stärker beredskapen

För att Riksbanken ska kunna vidta åtgärder som kan förbättra beredskapen på betalningsmarknaden är det viktigt med insamling av betalningsstatistik och kvantitativ analys inom betalningsområdet. Riksbanken kommer framöver att ta en ledande roll i arbetet med att förbättra möjligheterna att betala digitalt även när datakommunikationen inte fungerar. För att Riksbanken ska kunna bedöma om ett betaltjänstföretag bedriver verksamhet som är av särskild betydelse för att betalningar ska kunna genomföras och därmed även bör omfattas av Riksbankens beredskapsföreskrifter behöver Riksbanken mer heltäckande och frekvent betalningsstatistik fördelad på olika betaltjänstleverantörer. Att Riksbanken saknade tillräcklig information om betalningsmarknaden blev tydligt under covid-19-pandemin då betalningsmönster snabbt förändrades utan att Riksbanken hade tillgång till de uppgifter som behövdes för att kunna följa utvecklingen och analysera vad det innebar för betalningsmarknaden och den svenska ekonomin. Det är därför viktigt att Riksbanken löpande har tillgång till denna information så att Riksbanken är bättre förberedd i framtiden.

Uppdaterad information om den ekonomiska aktiviteten

Inom det penningpolitiska arbetet behöver Riksbanken detaljerad och frekvent betalningsstatistik för att förbättra bedömningen av hur den ekonomiska aktiviteten utvecklas på kort sikt. Framför allt ger betalningsstatistik uppdaterad information om hur hushållens konsumtion utvecklas (och därmed även svensk BNP eftersom hushållens konsumtion utgör ungefär hälften av svensk BNP). Därmed är det sannolikt att Riksbankens analyser av och prognoser för svensk inflation och penningpolitik kan förbättras. Bättre betalningsstatistik innebär också att Riksbanken inte längre behöver förlita sig lika mycket på enkäter eller nationalräkenskaperna som publiceras med flera månaders fördröjning.

Möjligheter att jämföra Sverige med andra länder

Sverige är en av få EU-medlemsstater som inte lever upp till de krav som Europeiska centralbanken (ECB) ställer i förordningen om betalningsstatistik.² Sverige är som icke-euroland visserligen inte skyldigt att följa ECB:s statistikförordning men bedömningen är att den utgör en bra grund för statistikinsamlingen i Sverige och för att möjliggöra jämförelser med andra EU-länder.

² Se ECB:s förordning (EU) nr 1409/2013 av den 28 november 2013 om betalningsstatistik, och ECB:s förordning (EU) 2020/2011 av den 1 december 2020 om ändring av förordning (EU) nr 1409/2013 om betalningsstatistik.

Heltäckande och detaljerad statistik behövs för att följa utvecklingen

För att utveckla det analytiska arbetet har Riksbanken dessutom som ambition att bland annat utforska nya datakällor med syfte att förstå ekonomin på nya sätt och göra effektivare och bättre analyser. Riksbanken vill även kunna reagera tidigare på händelser inom ekonomin och på ett bättre sätt kunna förutsäga konsekvenserna av dem. En förutsättning för att Riksbanken ska kunna genomföra sina uppdrag på bästa sätt är möjligheten att inhämta och analysera den statistik som behövs för uppdraget. I dagsläget finns det emellertid inte någon heltäckande statistik över den svenska betalningsmarknaden och de nya betalsätt som vuxit fram, vilket försvårar Riksbankens arbete. I dag samlar Riksbanken årligen in en begränsad mängd statistik om betalningar. Statistiken samlas in på frivillig basis från ett relativt litet antal betaltjänstleverantörer och operatörer av betalningssystem (hädanefter benämns de uppgiftslämnare när båda avses). Det innebär att statistiken är ofullständig, dels eftersom den endast samlas in från en liten andel av de betaltjänstleverantörer som verkar på den svenska betalningsmarknaden, dels eftersom den innehåller begränsad information om olika betalsätt. Insamlingen sker dessutom endast på årsbasis vilket gör att det inte går att följa utvecklingen kontinuerligt.

De nya föreskrifterna fyller Riksbankens behov av data

De uppgifter som i dagsläget samlas in motsvarar inte Riksbankens behov av betalningsstatistik. Riksbanken har exempelvis inte tillgång till grundläggande information om det totala antalet transaktioner eller värdet av dessa och hur de är fördelade mellan olika betaltjänster. Riksbanken har inte heller någon heltäckande information om hur olika typer av betalningar initieras och genomförs. Med bättre statistik kan Riksbanken i mindre utsträckning behöva förlita sig på enkäter och behovet av att belasta betaltjänstleverantörerna med olika ad hoc-insamlingar av data minskar.

Sedan den 1 januari 2023 har Riksbanken ett bemyndigande att utfärda föreskrifter om uppgiftsskyldighet för betalningsstatistik. Innan dess saknade Riksbanken ett sådant bemyndigande och har därför inte tidigare haft befogenhet att utfärda föreskrifter för betalningsstatistiken. De nya föreskrifterna innebär att Riksbanken kommer att kunna samla in fler uppgifter, mer frekvent, och från ett större antal uppgiftslämnare än vad som sker i dagsläget.

1.3 Alternativa lösningar

Det finns inte någon annan källa att tillgå där motsvarande uppgifter kan inhämtas. Varken de uppgifter som Post- och telestyrelsen samlar in över tillgången till kontant-tjänster, de uppgifter som Skatteverket samlar in om betalningar över landsgränser eller de som Statistiska centralbyrån³ (SCB) samlar in om elektroniska betalningstransaktioner motsvarar Riksbankens behov av statistik.

Insamling av betalningsstatistik är en periodiskt återkommande insamling från en grupp av företag varför denna bör inhämtas med stöd av föreskrifter.⁴ Dagens lösning att samla in statistik på frivillig basis är därmed inte ett lika effektivt alternativ. Föreskrifter bidrar dessutom till förutsägbarhet och ger uppgiftslämnarna möjlighet att planera sin verksamhet.

³ Benämns även Statistikmyndigheten SCB

⁴ Se Myndigheternas föreskrifter, Handbok i författningsskrivning (Ds 1998:43 s. 23).

Alternativen är då att utforma föreskrifter för samma omfattning som finns idag för betalningsstatsiken eller som följer ECB:s statistikförordning. Inget av dessa alternativ bedömer Riksbanken vara tillräckliga för att Riksbanken ska kunna genomföra sitt uppdrag. Att samla in den statistik som följer av ECB:s statistikförordning gör det visserligen möjligt för Riksbanken att rapportera till ECB, men stödjer oss inte fullt ut i vårt uppdrag enligt riksbankslagen. Detta alternativ bedöms därför inte fylla Riksbankens behov.

1.4 Rättsliga förutsättningar

Riksbanken övervakar företag som bedriver verksamhet med avvecklings-, betalnings- och clearingssystem, kontoföring av finansiella instrument, transaktionsregister och annan verksamhet som är av särskild betydelse för den finansiella infrastrukturen i Sverige. I Riksbankens uppdrag ingår även att följa betalningsmarknadens utveckling (3 kap. 8 § riksbankslagen). Vidare får Riksbanken med stöd av 1 kap. 11 § riksbankslagen framställa och offentliggöra statistik som behövs dels för att banken ska kunna utföra sina uppgifter enligt lagen, dels för samarbete med internationella organisationer. Det kan till exempel handla om statistik som behövs för samarbetet inom Europeiska centralbankssystemet (ESCB) och med Banken för internationell betalningsutjämning (BIS).

Enligt 12 kap. 1 § 1 riksbankslagen ska finansiella företag lämna uppgifter som är nödvändiga för Riksbankens verksamhet enligt lagen, om Riksbanken begär det.⁵ Enligt 12 kap. 1 § 3 ska företag som bedriver verksamhet med avvecklings-, betalnings- och clearingssystem lämna uppgifter om Riksbanken begär det och uppgifterna är nödvändiga för Riksbankens verksamhet som rör det finansiella systemet.

Bemyndigande för Riksbanken att meddela föreskrifter om uppgiftsskyldigheten enligt 12 kap. 1 § finns i 13 kap. 1 § 11 riksbankslagen.

Om en uppgiftslämnare inte uppfyller sina skyldigheter får Riksbanken besluta om föreläggande för att få uppgiftslämnaren att följa föreskrifterna. Ett beslut om föreläggande får enligt 12 kap. 2 § riksbankslagen förenas med vite.

1.5 Ärendets beredning

Riksbanken anordnade i mars 2023 ett informationsmöte om arbetet med föreskrifterna där flera berörda myndigheter och branschorganisationer deltog. Riksbanken har också haft en löpande dialog med Finansinspektionen om hur myndigheterna kan samordna och dela data om svikliga förfaranden⁶, och med SCB om hur betalningsstatistiken kan bidra till att förbättra andra statistikområden, som exempelvis statistik om Sveriges betalningsbalans. Riksbanken hade under våren 2024 bilaterala möten med åtta uppgiftslämnare. Riksbanken har vidare inhämtat information från ett flertal andra centralbanker om hur de samlar in betalningsstatistik.

Innan förslaget remitterades efterfrågade Riksbanken kostnadsberäkningar från betaltjänstleverantörerna att använda i konsekvensutredningen, men fick endast in ett fåtal

⁵ Med finansiella företag avses juridiska personer som står under tillsyn av Finansinspektionen, utländska juridiska personer som står under tillsyn i hemlandet och bedriver verksamhet i Sverige, AP-fonder och Svenska skeppshypotekskassan (1 kap. 1 § riksbankslagen).

⁶ Rapportering av statistiska uppgifter om svikliga förfaranden baseras på en riktlinje från Europeiska bankmyndigheten (EBA): EBA/GL/2020/01. I svensk rätt ställs motsvarande rapporteringskrav i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2018:4) om verksamhet för betaltjänstleverantörer.

sådana. Riksbanken bedömde då att beräkningarna dels var för få, dels hade så stor spridning att de inte kunde anses vara representativa.

Den 5 juli 2024 remitterade Riksbanken förslag till föreskrifter och en remisspromemoria till femton myndigheter och organisationer och gav även ECB tillfälle att yttra sig. Av dessa remissinstanser har fjorton svarat, tre instanser är positiva till föreskrifterna (ECB, Konkurrensverket och SCB), fyra instanser har inga synpunkter på förslaget (Finansinspektionen, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Post och telestyrelsen och Riksgäldskontoret), fyra instanser avstyrker (Bankgirocentralen BGC AB [Bankgirot], Card Payment Sweden, Sparbankernas riksförbund och Svenska Bankföreningen), två instanser har synpunkter på förslaget (Näringslivets regelnämnd och Regelrådet) och en instans önskar återremittering (Swedish Fintech Association).

Med anledning av framför allt branschorganisationernas och Bankgirots kritik inledde Riksbanken en dialog med branschorganisationerna, Bankgirot och några andra fristående aktörer. Syftet med dialogen var att belysa deras kritiska synpunkter och diskutera konstruktiva lösningar. Dialogen skedde under vinterhalvåret 2024–2025 och kom att omfatta drygt 50 möten.

1.6 Remissinstansernas generella synpunkter

Sammantaget anser branschorganisationerna, som också är de som riktar störst kritik mot förslagen i remissen, att tiden är alltför kort från beslut om föreskrifterna till att de blir gällande. Branschorganisationerna menar att konsekvenserna för betaltjänstleverantörerna blir stora när implementeringstiden är kort, och att det kommer att bli dyrt att implementera det systemstöd som behövs för betalningsstatistiken. De anser också att det krävs en välunderbyggd motivering och en ordentlig konsekvensutredning i och med föreskrifternas omfattning.

Branschorganisationerna och ECB tycker att föreskrifterna i så stor utsträckning som möjligt ska harmoniseras med ECB:s statistikförordning vad gäller omfattning och periodicitet i rapporteringen och menar att Riksbanken går längre än ECB:s statistikförordning. Riksbanken bör även kunna motivera insamlingen av data på ett mer utförligt vis och dessutom förtydliga hur data kommer att hanteras eftersom data över transaktioner i vissa fall kan hänföras till enskilda företag och därmed vara mycket känsliga. Riksbanken uppmanas även att säkerställa att uppgiftsinlämningen inte innebär dubbelrapportering för de rapporteringsskyldiga. Det framkommer också att rapporteringsskyldiga inte har tillgång till alla data som föreskrifterna omfattar. Även Bankgirot avstyrker förslaget till föreskrifterna och instämmer i att implementeringstiden är alltför kort samt påpekar att vissa attribut inte finns tillgängliga för bankerna om inte Bankgirot tillgängliggör dessa.

Av myndigheternas remissvar framgår att ingen myndighet har kritiska synpunkter på förslaget till föreskrifterna. Sammantaget anser myndigheterna att den utökade insamlingen av betalningsstatistik är positiv. Vissa skulle gärna se att den var än mer omfattande än förslaget är i nuvarande form för att datakvaliteten ska bli ännu bättre. Både myndigheterna och branschorganisationerna ser gärna att de får möjlighet att ta del av data för att kunna göra egna analyser.

Riksbanken har efter remissförfarandet genomfört dialog med såväl branschorganisationer som enskilda marknadsaktörer. Ett femtiotal möten har lett fram till förändringar i föreskrifterna som underlättar för betaltjänstleverantörerna. Ändringarna innebär bland

annat att ett antal poster och ett flertal attribut tagits bort eller delats upp för att underlätta för uppgiftslämnarna (se avsnitt 2.3). Med attribut avses en specifik egenskap hos en rapporteringspost, exempelvis transaktionsdag eller betalningsordning. Riksbanken senare lägger även ikraftträdandet för att tillmötesgå betaltjänstleverantörernas önskemål om en längre implementeringstid (se avsnitt 2.8).

Riksbanken är medveten om att föreskrifterna är omfattande, men anser att de är proportionerliga och nödvändiga för det uppdrag som Riksbanken har. Föreskrifterna om betalningsstatistik är utformade för att möjliggöra analyser på en betalningsmarknad och i en omvärld i snabb förändring och under extern påverkan. Riksbanken samarbetar med andra myndigheter för att undvika att rapportering av samma data sker till flera myndigheter.

2 Riksbankens ställningstaganden

Nedanstående avsnitt sammanfattar remissinstansernas synpunkter på det förslag till föreskrifter och den remisspromemoria som remitterats samt beskriver Riksbankens överväganden och ställningstaganden.

2.1 Tillämpningsområde

Riksbankens ställningstagande: Föreskrifterna ska gälla för betaltjänstleverantörer och operatörer av betalningssystem som har hemvist i Sverige och för utländska betaltjänstleverantörer med filial i Sverige.

Föreskrifterna ska inte tillämpas av betaltjänstleverantörer som är myndigheter, fysiska personer eller som endast tillhandahåller kontoinformationstjänster.

För en uppgiftslämnare som har verksamhet i utlandet omfattas endast verksamhet som sker direkt över landsgränserna och inte via filialer eller dotterbolag i utlandet.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll, men det har förtydligats att föreskrifterna inte gäller för betaltjänstleverantörer som är myndigheter eller fysiska personer.

Remissinstanserna: ECB anser att även betaltjänstleverantörer som endast tillhandahåller kontoinformationstjänster bör omfattas av föreskrifterna, i likhet med vad som gäller enligt ECB:s statistikförordning. *Card Payment Sweden* och *Svenska Bankföreningen* framhåller att det finns flera exempel på betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster i Sverige utan att ha hemvist eller filial i Sverige, som enligt förslagets utformning inte blir rapporteringsskyldiga. Det innebär olika förutsättningar för svenska respektive utländska aktörer.

Riksbankens skäl: De uppgifter som Riksbanken behöver inhämta är sådana uppgifter som betaltjänstleverantörer och operatörer av betalningssystem har tillgång till. Vidare är det endast verksamhet som sker direkt i eller från Sverige, och inte via filialer eller dotterbolag i utlandet, som ska ingå i betalningsstatistiken eftersom uppgifter från filialer och dotterbolag i utlandet inhämtas av centralbankerna i de länder som de verkar i. Därför anser Riksbanken att betaltjänstleverantörer och operatörer av betalningssystem som har sin hemvist i Sverige ska omfattas av föreskrifterna. Med hemvist i Sverige avses att dessa har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet i Sverige. Vidare ska

utländska betaltjänstleverantörers filialer i Sverige omfattas av föreskrifterna så att statistiken blir heltäckande för den svenska betalningsmarknaden. I förhållande till förslaget i remisspromemorian förtydligas att föreskrifterna inte gäller för betaltjänstleverantörer som är myndigheter eller fysiska personer.

Card Payment Sweden och *Svenska Bankföreningen* framhåller att det finns flera exempel på betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster i Sverige utan att ha hemvist eller filial i Sverige, som enligt förslagets utformning inte blir rapporteringsskyldiga, och att det innebär olika förutsättningar för svenska respektive utländska aktörer. Riksbanken anser inte att förutsättningarna blir olika. Utländska aktörer etablerade inom EU omfattas av ECB:s statistikförordning och även de är alltså rapporteringsskyldiga för betalningsstatistik. Föreskrifterna ska därför enbart omfatta betaltjänstleverantörer och operatörer av betalningssystem med hemvist i Sverige.

ECB anser att även betaltjänstleverantörer som endast tillhandahåller kontoinformationstjänster ska omfattas av föreskrifterna. Som anförts ovan är syftet med föreskrifterna att förbättra Riksbankens analysunderlag och möjligheter att kontinuerligt följa utvecklingen på betalningsmarknaden. Kontoinformationstjänster tillhandahålls visserligen av betaltjänstleverantörer men är inte en sådan tjänst som, enligt Riksbankens bedömning, påverkar utvecklingen på betalningsmarknaden. Av den anledningen finns det inte anledning att inhämta uppgifter från betaltjänstleverantörer som endast tillhandahåller sådana tjänster. ECB efterfrågar i sin förordning vidare ett antal andra uppgifter, bland annat information om antalet företag som tillhandahåller kontoinformationstjänster. Sådan information kommer att kunna rapporteras, även om föreskrifterna inte omfattar betaltjänstleverantörer som endast tillhandahåller kontoinformationstjänster. De uppgifter som ECB i övrigt efterfrågar rör inte information om betalningstransaktioner.

2.2 Definitioner

Riksbankens ställningstagande: Termer och uttryck i dessa föreskrifter ska ha samma betydelse som i 1 kap. 3 och 4 §§ lagen om betaltjänster och 1 kap. 2 § lagen om elektroniska pengar, om inte något annat anges.

Därutöver ska det finnas definitioner av ECB:s statistikförordning, omedelbara kontoöverföringar, operatör av betalningssystem och uppgiftslämnare.

Alla poster, förutom omedelbara kontoöverföringar, ska definieras enligt bilaga II i ECB:s statistikförordning.

Remisspromemorian: I förslaget definierades begreppet operatör av betalningssystem som den som har ansvar för ett betalningssystem. Förslaget innehöll ingen definition av omedelbara kontoöverföringar.

Remissinstanserna: *Bankgirot* och *Svenska Bankföreningen* efterfrågar, i fråga om definitionen av operatör av betalningssystem, ett förtydligande avseende vad ”ansvar för ett betalningssystem” innebär.

Riksbankens skäl: Vissa begrepp som är av central betydelse vid tillämpning av föreskrifterna behöver definieras. Utgångspunkten är att de termer och uttryck som används i föreskrifterna har samma betydelse som i 1 kap. 3 och 4 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster och 1 kap. 2 § lagen (2011:755) om elektroniska pengar, om inte något annat anges.

Bankgirot och *Svenska Bankföreningen* efterfrågar vad som avses med operatör av betalningssystem. Riksbanken definierar operatör av betalningssystem som den som är juridiskt ansvarig och därmed har bestämmanderätt över systemet. Detta överensstämmer med hur operatör av ett betalningssystem definieras enligt ECB:s statistikförordning.

Bankgirot framhåller att det är Svenska Bankföreningen som är juridiskt ansvarig för betalningssystemet dataclearingen. Det finns emellertid inget hinder mot att Bankgirot och Svenska Bankföreningen avtalar om att rapporteringen genomförs av den som ansvarar för driften av betalningssystemet.

De poster som anges i 3 § första stycket 2–17 samt uppgifterna i 7 § första stycket ska definieras enligt bilaga II i ECB:s statistikförordning. I dialog mellan marknadsaktörerna och Riksbanken har det framkommit ett behov av att rapportera posten betalningsöverföringar uppdelat, dels som betalningsöverföringar (credit transfer), dels som omedelbara kontoöverföringar (instant credit transfer). Posten betalningsöverföringar definieras i bilaga II till ECB:s statistikförordning. Begreppet omedelbara kontoöverföringar definieras dock inte på motsvarande sätt. Därför införs en definition av omedelbara kontoöverföringar (instant credit transfer) i föreskrifterna. Med omedelbara kontoöverföringar avses kontobaserade betalningar som sker omedelbart.

2.3 Rapporteringsskyldighet för betaltjänstleverantörer

2.3.1 Uppgifter som ska rapporteras

Riksbankens ställningstagande: En betaltjänstleverantör ska lämna uppgifter om attribut enligt bilaga 1 för följande poster.

1. Omedelbara kontoöverföringar
2. Betalningsöverföringar
3. Kortbaserade betalningstransaktioner
4. Kontantuttag ur uttagsautomater
5. Kontanta utbetalningar vid en POS-terminal
6. Kontantinsättningar i uttagsautomater
7. Autogireringar
8. Penningöverföringar
9. Betalningstransaktioner med elektroniska pengar
10. Betalningsinitieringstjänster
11. OTC-kontantinsättningar
12. OTC-kontantuttag
13. Kort
14. Betalkonton
15. POS-terminaler
16. Kortterminaler för elektroniska pengar
17. Utagsautomater

Posterna i första stycket 2–17 definieras enligt bilaga II i ECB:s statistikförordning. Posterna 1–6 ska rapporteras för varje enskild betalningstransaktion och posterna 7–17 på aggregerad nivå.

Remisspromemorian: Förslaget innehöll ingen post för omedelbara kontoöverföringar. Förslaget innehöll posterna checkar och övriga tjänster. Förslaget innehöll dessutom krav

på transaktionsvis rapportering för samtliga betaltjänster. Förslaget innehöll inga tabeller i bilaga 1 till föreskrifterna som förtydligar vilka attribut som ska rapporteras för vilka poster.

Remissinstanserna: *Card Payment Sweden* och *Svenska Bankföreningen* framför att det är oklart vad som avses med vissa rapporteringsposter eftersom dessa inte definieras vare sig i lagen om betaltjänster, lagen om elektroniska pengar eller i ECB:s statistikförordning. Det gäller bland annat posten övriga tjänster och posten kortterminal för elektroniska pengar. *Card Payment Sweden* anser också att det tydligare behöver anges vilka kortbaserade betalningstransaktioner som ska rapporteras och hur. Ett förtydligande behövs också kring vad som gäller om en viss post eller ett visst attribut inte finns i de betaltjänster en viss uppgiftslämnare ska rapportera. *Svenska Bankföreningen* för även fram att det är problematiskt att vissa av attributen inte finns på transaktionsnivå och att rapporteringsattributen i stor utsträckning är oklara och i vissa fall kräver mycket komplexa och resurskrävande lösningar att få fram. *Card Payment Sweden* efterfrågar en dialog med Riksbanken och övriga uppgiftslämnare för att definiera och avgränsa flertalet av posterna och attributen. *Näringslivets Regelnämnd (NNR)* framför att det bör framgå om posterna är mer omfattande än ECB:s statistikförordning eftersom det anges att föreskrifterna utgår från den förordningen. *NNR* anser vidare att aggregerad uppgiftslämning förmodligen skulle innebära en mindre börda för företagen.

Swedish Fintech Association ser en risk för dubbelrapportering med anledning av att Finansinspektionen avser att samla in uppgifter om betalkonton genom förslag till ändringar i FFFS 2018:4 om verksamhet för betaltjänstleverantörer och anser att Riksbanken och Finansinspektionen bör samordna sig.

Riksbankens skäl:

Föreskrifterna utgår från ECB:s statistikförordning

Föreskrifterna utgår från ECB:s statistikförordning eftersom Riksbanken kommer att rapportera statistik till ECB och det då blir möjligt att jämföra Sveriges statistik med övriga EU-medlemsstaters. Därutöver har Riksbanken sett att det behövs uppgifter utöver ECB:s statistikförordning för att Riksbanken ska kunna göra analyser av och prognoser för betalningsmarknaden, ge stöd till den penningpolitiska analysen samt bidra till ett stabilt och effektivt finansiellt system. Som *NNR* påpekar omfattar föreskrifterna därför ytterligare uppgifter utöver de som framgår av ECB:s statistikförordning.

Vissa poster kan rapporteras aggregerat i stället för transaktionsvis

Riksbanken bedömer att statistikens kvalitet blir bättre om betaltjänstleverantörerna lämnar in uppgifter om betalningstransaktioner för varje enskild transaktion, eftersom Riksbanken vid aggregering av uppgifterna kan ha samma aggregeringsregler för alla betaltjänstleverantörer i stället för att varje enskild betaltjänstleverantör på egen hand aggregerar uppgifterna för en viss period.

Ytterligare en fördel med att uppgifter rapporteras på transaktionsnivå är att Riksbanken får tillgång till informationen på lägsta nivå, vilket gör det lättare att förstå vad olika förändringar beror på. Det kan i sin tur begränsa antalet gånger som Riksbanken begär att en uppgiftslämnare ska verifiera och förklara större förändringar, se avsnitt 2.5, och därmed minska deras arbetsbörda. Men kritiken från *Card Payment Sweden* och *Svenska Bankföreningen* har fått Riksbanken att efter dialog med marknadsaktörerna, minska

antalet betaltjänster som måste rapporteras transaktionsvis varje vecka. Transaktionsvis rapportering ska i och med detta omfatta posterna 1–6. För vissa betaltjänster är behovet av detaljerad rapportering med hög frekvens inte lika viktigt för Riksbanken och därför ska rapporteringen för posterna 7–12 ske aggregerat och månadsvis. Även posten 2 ska rapporteras månadsvis.

Posten betalningsöverföringar delas upp

Ett resultat av att viss rapportering endast ska ske månadsvis är att posten *betalningsöverföringar* delas upp i posterna *omedelbara kontoöverföringar* (instant credit transfer) och *betalningsöverföringar* (credit transfer). *Omedelbara kontoöverföringar* är av särskilt intresse för Riksbanken och behöver därför rapporteras oftare än *betalningsöverföringar*. Riksbanken använder så långt som möjligt definitionerna i bilaga II till ECB:s statistikförordning och väljer därför att i 3 § använda begreppet *betalningsöverföringar* på samma sätt som översättningen av *credit transfer* i ECB:s statistikförordning för det som marknadsaktörerna benämner kontoöverföringar. Eftersom begreppet *omedelbara kontoöverföringar* (instant credit transfer) saknas i bilaga II till ECB:s statistikförordning införs en särskild definition i 2 § föreskrifterna (se avsnitt 2.2).

Posterna checkar och övriga tjänster utgår

Card Payment Sweden, Svenska Bankföreningen och *Swedish Fintech Association* framför att posten *övriga tjänster* behöver definieras på ett tydligare sätt. Av ECB:s statistikförordning framgår att posten *övriga tjänster* innefattar bankens ränteuttag, avdrag av bankavgifter, vissa skattebetalningar som avser finansiella tillgångar, återbetalningar av ett lånebelopp och övriga kontodebiteringar genom en enkel bokföringstransaktion. Riksbanken bedömer att rapportering av posten *övriga tjänster* inte behövs eftersom den i dagsläget är av mindre betydelse jämfört med mer konsumtionsnära betalningar. Checkar används i begränsad utsträckning i Sverige och Riksbanken bedömer att betaltjänstleverantörernas kostnader för rapporteringen inte står i proportion till nyttan med den. Därför ställs inget krav på rapportering av övriga tjänster och checkar.

Posten kortterminal för elektroniska pengar behålls även om de inte finns i Sverige för närvarande

Card Payment Sweden och Svenska Bankföreningen påpekar att det är oklart vad som avses med vissa rapporteringsposter, bland annat posten kortterminal för elektroniska pengar. I ECB:s statistikförordning definieras sådana terminaler som terminaler som gör det möjligt att överföra de elektroniska pengarnas värde från en utgivare av elektroniska pengar till innehavaren av ett kort med funktion för elektroniska pengar och vice versa. Card Payment Sweden framhåller att kortterminaler för elektroniska pengar inte finns i Sverige i dag. Under dialogen med marknadsaktörerna har Riksbanken dock uppmärksammat på att sådana kortterminaler förekommer i andra delar av Europa. Riksbanken anser därför att posten ska behållas så att det blir möjligt att samla in data i det fall kortterminaler för elektroniska pengar börjar användas i Sverige.

Vilka attribut som ska rapporteras för vilka poster förtydligas

Card Payment Sweden och Svenska Bankföreningen framför att det är otydligt vilka attribut som ska rapporteras för vilka poster. För att förtydliga detta kompletterar Riksbanken

bilaga 1 (tabellerna 1 och 4) med matriser som visar vilka attribut som ska rapporteras för vilka poster (tabellerna 2, 3 och 5).

Swedish Fintech Association ser en risk för dubbelrapportering när det gäller vissa uppgifter om betalkonton som Finansinspektionen efterfrågar med hänvisning till föreslagna ändringar i FFFS 2018:4. I oktober 2024 meddelade Finansinspektionen dock att ändringarna i föreskrifterna inte kommer att genomföras.

Uppgifter om posterna 1–12

För var och en av posterna 1–12 ska uppgifter lämnas om följande: betalningstyp, betaltjänstleverantörens roll i transaktionen, motpartsland, transaktionsbelopp och valutakod i transaktionsvaluta och kontovaluta, antal transaktioner, när transaktionen initierades, clearades, transaktionstidpunkt eller transaktionsdag, typ av betaltjänstanvändare, SNI-kod, transaktionstyp, PISP initierad transaktion⁷, initieringsland, handlarens plats, postort, initieringskanal, distans/icke-distans, kontakt/kontaktlös, betalningsordning, typ av kort och MCC-kod. Vilka uppgifter som ska lämnas för vilka betaltjänster och vad som närmare avses med dem framgår av bilaga 1 i föreskrifterna.

Som framgår ovan anser Card Payment Sweden, Svenska Bankföreningen och Swedish Fintech Association att det i många fall är otydligt och svårt att förstå vad som egentligen efterfrågas. De framhåller även att förslaget inte är tillräckligt preciserat. Riksbanken preciserar därför föreskrifterna på det sätt som framgår nedan. De attribut som tillkommer är i huvudsak sådana som tidigare ingått i ett mer generellt attribut eller som behövs för att genomföra rapportering aggregerat i stället för transaktionsvis.

Förtydliganden och ändringar i vad som ska rapporteras för posterna

Följande ändringar i förhållande till det remitterade förslaget genomförs med anledning av remissinstansernas kritik och efter dialog med marknadsaktörerna:

Terminalens plats byter namn till *Handlarens plats*. För kortbaserade transaktioner som initieras på distans avses platsen där handlararen är belägen. Annars avses den plats där den fysiska terminalen är belägen. För kontantuttag och -insättningar i uttagsautomater efterfrågas *postort* i stället för *region*. En redaktionell ändring är att *Typ av transaktion* ändrar namn till *Betalningstyp*.

Typ av kort har brutits ut från *kortfunktionalitet*. Den informationsmängd som kvarstår i kortfunktionalitet efter att typ av kort har brutits ut är inte längre aktuellt för transaktionsuppgifterna och därför har attributet tagits bort från dessa. Attributet *Kontakt/kontaktlös* har lyfts ut från ett flertal andra attribut för att underlätta rapporteringen.

Även attributen som avser tidsstämplar förändras. *Transaktion initierad* kvarstår och avser framför allt korttransaktioner. *Transaktion avvecklad* tas bort och ersätts beroende på betaltjänst med *transaktion clearad*, *transaktionstidpunkt* eller *transaktionsdag*. Anledningen är att dessa tidsstämplar är tydligare och enklare att hantera för uppgiftslämnarna och även fungerar för aggregerad rapportering.

⁷ PISP – Payment Initiation Service Provider (sv. leverantör av betalningsinitieringstjänster).

Transaktionstyp har tillkommit på grund av Card Payment Swedens remisskritik om otydlig rapportering. Här ska nu framgå vilken typ av kortbetalning som transaktionen består av, exempelvis om det är ett köp eller en retur.

SNI-kod bryts ut från *betaltjänstanvändare* för att förenkla rapporteringen.

Eftersom posterna i 3 § 7–12 ska rapporteras aggregerat har *antal transaktioner* tillkommit.

Initieringsland läggs till för att klargöra betalarens hemvist för penningöverföringar och betalningsinitieringstjänster eftersom både betalare och betalningsmottagare kan finnas i utlandet.

Uppgifter som inte kommer att efterfrågas

I det ursprungliga förslaget efterfrågades även följande: *typ av medgivande, offline-transaktioner, stark kundautentisering, valutaväxlingsintäkter och andra transaktionsbaserade intäkter*. Dessa uppgifter kommer inte att efterfrågas eftersom sammanställning och rapportering av informationen bedöms bli alltför utmanande och komplex. Denna information kan Riksbanken dessutom till viss del hämta in på annat sätt.

När det gäller information om betalaren eller betalningsmottagaren ska inga personuppgifter ingå i rapporteringen. De uppgifter som lämnas ska lämnas avidentifierade, det vill säga utan några uppgifter om vem transaktionen avser som till exempel personnummer, kortnummer eller kontonummer. Den information som ska lämnas är om betalningen avser en privatperson, ett företag eller ett monetärt finansinstitut (MFI). För företag ska även branschtillhörighet anges genom SNI- eller MCC-kod. Riksbanken bedömer att nu nämnda uppgifter inte identifierar enskilda personer eller näringsidkare på ett sätt som kan vara integritetskränkande.

Uppgifter om posterna 13–17

Utöver olika betaltjänster ska betaltjänstleverantörerna även rapportera följande uppgifter (posterna 13–17): kort, betalkonton, POS-terminaler, kortterminaler för elektroniska pengar och uttagsautomater. För var och en av dessa poster ska följande uppgifter lämnas: antal, typ av betalkonto, typ av betaltjänstanvändare, terminalfunktionalitet, handlarens plats, typ av kort, kortfunktionalitet, e-pengafunktioner, kontakt/kontaktlös funktion och betalningsordning. Information om vad som närmare avses finns i tabell 4 i bilaga 1 till föreskrifterna.

För att underlätta rapporteringen och göra definitionerna tydligare har följande ändringar gjorts i förslaget:

Typ av kort har brutits ut från *Kortfunktionalitet*.

Kontakt/kontaktlös funktion har brutits ut från ett flertal av de andra uppgifterna.

E-pengafunktioner har brutits ut från *terminalfunktionalitet*.

Attributet *post* är en redaktionell ändring för att tydliggöra vilken av posterna som rapporteringen avser. Uppgifter om posterna 13–17 ska lämnas i aggregerad form eftersom

de inte består av transaktioner utan snarare av uppgifter om exempelvis antal kort eller terminaler med olika funktioner.

Offlinefunktionalitet, fasta intäkter och förmedlingsintäkter som efterfrågades i det ursprungliga förslaget har nu tagits bort eftersom det är utmanande och komplext att sammanställa och rapportera denna information. Även *initieringskanal* har tagits bort då uppgiften inte behövs.

2.3.2 Hur ofta ska rapportering ske

Riksbankens ställningstagande: En betaltjänstleverantör ska rapportera varje kalendervecka (posterna 1 och 3–6), varje kalendermånad (posterna 2 och 7–12) och varje kalenderhalvår (posterna 13–17).

Om betaltjänstleverantören ingår i den grupp betaltjänstleverantörer vars sammanlagda värde per betaltjänst (posterna 1–12) överstiger 5 procent men inte 15 procent av värdet per kalenderår för samtliga betaltjänstleverantörer, kan Riksbanken meddela att rapportering i stället ska ske varje kalenderkvartal (posterna 1–12).

Om betaltjänstleverantören ingår i den grupp betaltjänstleverantörer vars sammanlagda värde per betaltjänst (posterna 1–12) uppgår till högst 5 procent av det totala värdet per kalenderår för samtliga betaltjänstleverantörer, kan Riksbanken meddela att rapportering i stället ska ske varje kalenderår (posterna 1–17). Viss rapportering ska dock lämnas uppdelad per kalenderhalvår (posterna 13–17).

Riksbanken kan meddela att betaltjänstleverantören ska återgå till rapportering varje kalendervecka, kalendermånad och kalenderhalvår.

Remisspromemorian: Enligt förslaget skulle posterna 1–12 rapporteras veckovis och posterna 13–17 kvartalsvis. Enligt förslaget skulle rapportering helårsvis lämnas uppdelat per kvartal för posterna 13–17.

Remissinstanserna: *Sparbankernas Riksförbund* önskar att Riksbanken publicerar vilka 30 betaltjänstleverantörer som enligt förslaget ska rapportera uppgifter veckovis så snart bedömningen är gjord. *SCB* är av åsikten att täckningsgraden är avgörande för kvaliteten och att insamlingen av data på veckobasis därför bör höjas till att täcka 95 procent av betalningarna i stället för 85 procent.

Riksbankens skäl: Vad gäller vissa betaltjänster är det inte lika viktigt för Riksbanken att få täta rapporter. Riksbanken ändrar därför veckovis rapportering till månadsvis rapportering för att tillmötesgå uppgiftslämnarnas önskan om mindre arbetsbelastning.

Riksbanken håller med *SCB* om att det är viktigt med hög täckning för de veckovisa och månadsvisa uppgifterna för att statistiken ska hålla god kvalitet. Riksbanken anser dock att kvaliteten blir tillräcklig med 85 procent av det totala värdet per kalenderår för de veckovisa och månadsvisa uppgifterna per betaltjänst. Riksbanken kommer att se över urvalet och meddela de betaltjänstleverantörer som blir rapporteringsskyldiga enligt föreskrifterna vilken frekvens deras rapportering ska ha. Däremot avser Riksbanken inte att publicera beslutet på en öppen sida som *Sparbankernas Riksförbund* önskar, eftersom

information om frekvensen skulle kunna avslöja betaltjänstleverantörernas storlek på marknaden.

Riksbanken gör redaktionella ändringar i skrivningen om att betaltjänstleverantörer som faller inom vissa gränsvärden kan få undantag från kraven på frekvens i rapporteringen. Det innebär ingen ändring i sak men tydliggör att Riksbanken meddelar om en betaltjänstleverantör har möjlighet att rapportera enligt annan frekvens. En betaltjänstleverantör som underrättats om undantag kan vid senare tillfälle underrättas om att undantaget inte längre gäller och att rapportering ska ske enligt 4 §.

Frekvensen på rapporteringen beror på om betaltjänstleverantören ingår i den grupp leverantörer vars sammanlagda värde per betaltjänst överstiger 5 procent men inte 15 procent av det totala värdet per kalenderår för samtliga betaltjänstleverantörer, eller om betaltjänstleverantören ingår i den grupp leverantörer vars sammanlagda värde per betaltjänst uppgår till högst 5 procent av det totala värdet per kalenderår för samtliga betaltjänstleverantörer.

Se exempel nedan i **tabell 1** på hur rapporteringsfrekvens räknas fram utifrån fiktiva uppgifter.

Tabell 1. Exempel på beräkning för rapporteringsfrekvens

Namn	Värdet av transaktioner	Akkumulerad andel	Frekvens rapportering
Betaltjänstleverantör 1	1 650	42 %	Veckovis/månadsvis rapportering
Betaltjänstleverantör 2	1 530	81 %	Veckovis/månadsvis rapportering
Betaltjänstleverantör 3	165	86 %	Kvartalsvis rapportering
Betaltjänstleverantör 4	155	90 %	Kvartalsvis rapportering
Betaltjänstleverantör 5	150	93 %	Kvartalsvis rapportering
Betaltjänstleverantör 6	120	97 %	Årsvis rapportering
Betaltjänstleverantör 7	95	99 %	Årsvis rapportering
Betaltjänstleverantör 8	40	100 %	Årsvis rapportering
Totalt värde	3 905		

Alla rapporteringsskyldiga kommer att kunna rapportera med den högsta frekvensen, även de som tillhör en grupp som har möjlighet att rapportera med en lägre frekvens. Riksbanken kommer årligen att kontrollera och meddela betaltjänstleverantörerna vilka förändringar som skett i värdet av deras respektive transaktioner i förhållande till det totala värdet på marknaden för respektive betaltjänst. Det innebär att förändringar hos en betaltjänstleverantör kan resultera i ändrad frekvens på rapporteringen. På så sätt kan Riksbanken upprätthålla god kvalitet på statistiken.

Posterna 13–17 ska rapporteras varje halvår eller år

Riksbanken bedömer att rapportering av posterna 13–17 kan ändras till halvårsvis, i stället för kvartalsvis, för att minska arbetsbelastningen för uppgiftslämnarna utan att Riksbankens analysmöjligheter försämrats. Rapporteringen ska avse antal för respektive post vid utgången av rapporteringsperioden, exempelvis antal per 30 juni för rapportering

som avser ett första halvår. De betaltjänstleverantörer som rapporterar uppgifter om betaltjänster (1–12) varje vecka eller varje kvartal ska rapportera posterna 13–17 varje halvår. De betaltjänstleverantörer som rapporterar uppgifter om betaltjänster (1–12) årligen ska även rapportera posterna 13–17 årligen. Uppgifterna ska rapporteras fördelade per halvår.

2.3.3 Tidpunkt för rapportering

Riksbankens ställningstagande: En betaltjänstleverantör som ska rapportera varje kalendervecka ska göra det senast den fjärde bankdagen som följer efter den kalendervecka som rapporteringen avser.

En betaltjänstleverantör som ska rapportera varje kalendermånad ska göra det senast den nionde bankdagen i den månad som följer efter den månad som rapporteringen avser.

En betaltjänstleverantör som ska rapportera varje kalenderkvartal, varje kalenderhalvår eller varje kalenderår ska göra det senast den sista bankdagen i den månad som följer efter det kvartal, halvår eller år som rapporteringen avser.

Remisspromemorian: Enligt förslaget skulle veckovis rapportering ske senast den tredje bankdagen som följer efter den kalendervecka som rapporteringen avser. I förslaget fanns ingen tidpunkt för månadsvis rapportering.

Remissinstanserna: Flera remissinstanser anser att tre dagar är alldeles för kort tid för att hinna sammanställa information som kan finnas i många olika IT-system hos uppgiftslämnarna. *Card Payment Sweden* framhåller att all information inte är tillgänglig inom tre dagar när rapporteringen ska ske eftersom intäkter kan inkomma en vecka, en månad eller kvartal efter att den enskilda korttransaktionen ägde rum. *Svenska Bankföreningen* instämmer med *Card Payment Sweden* om den veckovisa rapporteringen och anför vidare att uppgifter först måste inhämtas från Bankgirot innan statistiken kan sammanställas och därefter rapporteras till Riksbanken.

Riksbankens skäl: Riksbanken behöver löpande kunna följa utvecklingen på betalningsmarknaden. Riksbanken avser att publicera veckovis betalningsstatistik på Riksbankens webbplats. För att vara relevant behöver betalningsstatistiken publiceras så snart som möjligt efter det att den rapporterats vad gäller återkommande vardagliga betalningar för konsumtion. *Card Payment Sweden* invänder mot den snäva rapporteringstiden bland annat med hänvisning till att uppgiftslämnarna inte har data om intäkter tillgängligt så snart. Riksbanken avser dock, till skillnad från remissförslaget, inte att samla in data om intäkter (se avsnitt 2.3.1). Det har också framkommit att vissa remissinstanser inte uppmärksammat att det är bankdagar och inte kalenderdagar som avses med rapporteringstidpunkten.

Svenska Bankföreningen påpekar att de uppgiftsskyldiga är beroende av data från Bankgirot för att kunna rapportera enligt kraven vilket gör att tre dagar är alldeles för kort

tid. Riksbanken anpassar därför införandetiderna så att den rapportering som är beroende av Bankgirot kommer att påbörjas först den 1 oktober 2027 när Bankgirots nya system för kontoöverföringar är driftsatt (se avsnitt 2.8).

För att tillmötesgå uppgiftslämnarna utan att avsevärt försämra Riksbankens möjligheter till snabb analys och tidig publicering, ändras tidpunkten för rapporteringen till fyra bankdagar efter den vecka som rapporteringen avser.

Som en konsekvens av ändringen i rapporteringsfrekvens för ett antal poster från veckovis till månadsvis (se avsnitt 2.3.2) har en tidpunkt för rapportering månadsvis lagts till. En betaltjänstleverantör som rapporterar varje kalendermånad ska göra det senast den nionde bankdagen i den månad som följer efter den månad som rapporteringen avser. Detta bedöms kunna fungera eftersom det med dagar avses bankdagar.

Riksbanken ska få de kvartalsvisa och årsvisa uppgifterna senast sista bankdagen i den månad som följer på den period som rapporteringen avser för att i tid kunna sammanställa de statistikleveranser som ECB efterfrågar.

2.4 Rapporteringsskyldighet för operatörer av betalningssystem

2.4.1 Uppgifter som ska rapporteras

Riksbankens ställningstagande: En operatör av betalningssystem ska lämna uppgifter enligt bilaga 2 för följande poster.

1. Direkta deltagare
2. Indirekta deltagare
3. Kortbaserade betalningstransaktioner
4. Betalningsöverföringar
5. Autogireringar
6. Betalningstransaktioner med elektroniska pengar
7. Kontantinsättningar i uttagsautomater
8. OTC-kontantinsättningar
9. Kontantuttag ur uttagsautomater
10. OTC-kontantuttag
11. Kontanta utbetalningar vid en POS-terminal

Posterna i första stycket ska definieras enligt bilaga II i ECB:s statistikförordning. Posterna ska rapporteras på aggregerad nivå.

Remisspromemorian: Förslaget innehöll även posterna checkar och övriga tjänster.

Remissinstanserna: har inget att invända mot förslaget.

Riksbankens skäl: En operatör av betalningssystem ska rapportera uppgifter om direkta och indirekta deltagare. För dessa poster ska uppgifter lämnas om följande: antal, betalningssystem, deltagarsektor och typ av deltagare. Vad som närmare efterfrågas framgår av tabell 1 i bilaga 2.

Operatörer av betalningssystem ska även rapportera uppgifter om kortbaserade betalningstransaktioner, betalningsöverföringar, autogireringar, betalningstransaktioner med elektroniska pengar, kontantinsättningar i uttagsautomater, OTC-kontantinsättningar,

kontantuttag ur uttagsautomater, OTC-kontantuttag och kontanta utbetalningar vid en POS-terminal. För dessa poster ska uppgifter lämnas om följande: antal, betalningssystem, betalningstyp, motpartsland, typ av information samt värde. Vad som närmare efterfrågas framgår av tabell 2 i bilaga 2.

Riksbanken bedömer att rapportering av posten *övriga tjänster* inte behövs eftersom den i dagsläget är av mindre betydelse jämfört med mer konsumtionsnära betalningar. Checkar används i begränsad utsträckning i Sverige och Riksbanken gör samma bedömning som i tidigare avsnitt varför inget krav ställs på rapportering av övriga tjänster och checkar.

Initieringskanal har tagits bort eftersom uppgiften inte behövs. En redaktionell ändring är att *typ av transaktion* bytt namn till *betalningstyp*.

Detaljnivån i de uppgifter som operatörerna ska rapportera är oförändrad jämfört med hur de i dag årligen rapporterar uppgifter till Riksbanken, det vill säga att det räcker om de även fortsättningsvis rapporterar uppgifterna aggregerat.

2.4.2 Hur ofta ska rapportering ske

Riksbankens ställningstagande: En operatör av betalningssystem ska rapportera uppgifterna varje kalenderkvartal.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna har inget att invända mot förslaget.

Riksbankens skäl: Operatörer av betalningssystem ska rapportera varje kvartal så att Riksbanken har statistik som kan jämföras med övriga EU-medlemsstater.

2.4.3 Tidpunkt för rapportering

Riksbankens ställningstagande: En operatör av betalningssystem ska rapportera senast den sista bankdagen i den månad som följer efter det kvartal som rapporteringen avser.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna har inget att invända mot förslaget.

Riksbankens skäl: Riksbanken ska erhålla de kvartalsvisa uppgifterna senast sista bankdagen i den månad som följer på det kvartal som rapporteringen avser.

2.5 Rättelse och verifiering av lämnade uppgifter

Riksbankens ställningstagande: Om Riksbanken upptäcker att felaktiga eller inkompleta uppgifter har lämnats in ska uppgiftslämnaren på begäran av Riksbanken lämna rättelser för upp till två år tillbaka från rapporttillfället.

En uppgiftslämnare som upptäcker betydande fel i tidigare lämnade uppgifter ska kontakta Riksbanken för bedömning av om rättelser bör göras.

På Riksbankens begäran ska en uppgiftslämnare skyndsamt verifiera och förklara större förändringar och avvikande värden i rapporteringen.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna: ECB välkomnar en uppdatering av bestämmelserna i förslaget till föreskrifter om rättelse av felaktiga eller ofullständiga uppgifter som tidigare lämnats in i syfte att anpassa dessa till ECB:s statistikförordning. Förordningen begränsar inte den period under vilken rättelser kan krävas från uppgiftslämnarna. ECB anser att begränsningen till två år från rapporttillfället ska tas bort.

Riksbankens skäl: Uppgiftslämnarna ska vara skyldiga att på begäran av Riksbanken rätta upptäckta fel eller ofullständiga uppgifter. Riksbanken bedömer dock att det är tillräckligt med rättelser av uppgifter upp till två år tillbaka från rapporteringstillfället för att Riksbanken ska kunna justera statistiken historiskt och i så stor utsträckning som möjligt undvika brott i tidsserierna. Genom att begränsa tiden till två år begränsas även arbetsbördan för uppgiftslämnarna. Till skillnad från ECB anser Riksbanken därför att tidsbegränsningen ska kvarstå.

Om uppgiftslämnaren själv upptäcker betydande fel i tidigare inlämnade uppgifter ska Riksbanken kontaktas för bedömning av om uppgifterna ska rättas bakåt i tiden. Vid tveksamheter om ett fel är betydande eller inte ska avstämning ske med Riksbanken.

Uppgiftslämnaren ska även på Riksbankens begäran verifiera och förklara större förändringar och avvikande värden i rapporteringen inom den svarstid som Riksbanken anger vid sin begäran. Svarstiden kan variera beroende på hur snabbt Riksbanken behöver uppgifterna för att kunna göra sin analys samt publicera och leverera statistiken. Det innebär att svarstiden kan variera från ett par dagar till ett par veckor, eller längre.

2.6 Rapporteringssätt och kontaktuppgifter

Riksbankens ställningstagande: Rapporteringen till Riksbanken ska göras i elektronisk form på det sätt som Riksbanken anvisar.

Varje uppgiftslämnare ska underrätta Riksbanken om kontaktuppgifter till en kontaktperson eller kontaktfunktion. Om dessa uppgifter ändras ska Riksbanken informeras om det.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll förutom tillägget att det är möjligt att lämna kontaktuppgifter även till en kontaktfunktion.

Remissinstanserna: Bankgirot önskar leverera underlaget i Excel-format. Swedish Fintech Association anser att inrapporteringen ska ske genom machine2machine som ett krav. De

framhåller också att det är önskvärt att det finns ett tekniskt gränssnitt där uppgiftslämnarna kan ta del av den inrapporterade betalningsstatistiken för egna analyser. *Svenska Bankföreningen* anser att det bör räcka med att ange kontakt till en lämplig supportfunktion. *SCB* föreslår att föreskrifterna inte specificerar till vilken myndighet uppgifterna ska lämnas.

Riksbankens skäl: Om uppgiftslämnarna rapporterar på samma sätt automatiseras flödena vilket underlättar rapporteringen och minskar risker för felaktigheter som kan uppstå vid manuell hantering. Levererad data valideras vid mottagning och en återkoppling sker att den är korrekt och uppfyller kraven eller om den innehåller några felaktigheter. Rapportering ska ske genom filöverföring via ett API⁸. Riksbanken menar att ett API är fördelaktigt att rapportera via jämfört med det webbformulär som i dag används för den årsvisa betalningsstatistiken. Riksbanken kommer att tillgängliggöra data för marknadens egna analyser. De data som delas offentligt kommer att bearbetas och aggregeras så att Riksbanken kan säkerställa att sekretessbelagda uppgifter inte röjs. Uppgifterna som inrapporteras kommer, som utgångspunkt, att omfattas av offentlighets- och sekretesslagen.

Riksbanken har på senare tid bland annat fått bättre tekniska förutsättningar att hantera stora mängder data. Det gör att Riksbanken har egen kapacitet att bedriva en effektiv produktion av och kontinuerlig utveckling av betalningsstatistiken. Till skillnad från *SCB* anser Riksbanken därför att rapporteringen ska ske till Riksbanken och att det ska framgå av föreskrifterna.

Riksbanken kommer att publicera anvisningar och instruktioner om hur rapporteringen tekniskt ska ske efter publiceringen av föreskrifterna.

Uppgiftslämnarna ska underrätta Riksbanken om vem som är kontaktperson och förmedla kontaktuppgifter. Vid semester eller annan frånvaro ska uppgiftslämnarna överlämna kontaktuppgifter till den person som ersätter kontaktpersonen. Riksbanken instämmer med *Svenska Bankföreningen* om att det även ska vara möjligt att meddela uppgifter om kontaktfunktion. Om kontaktuppgifterna ändras ska Riksbanken informeras om det.

2.7 Undantag från föreskrifterna

Riksbankens ställningstagande: Riksbanken ska få besluta om undantag från dessa föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Remisspromemorian: Förslaget hade samma innehåll.

Remissinstanserna har inget att invända.

Riksbankens skäl: Riksbanken ska kunna besluta om undantag från föreskrifterna i sin helhet om det föreligger särskilda skäl. Möjligheten ska dock tillämpas restriktivt. Särskilda skäl kan exempelvis vara att en uppgiftslämnare rent praktiskt är förhindrad att rapportera vid enstaka tillfällen, exempelvis på grund av brand eller liknande situationer. Riksbanken ska kunna besluta om undantag från föreskrifterna genom att till exempel

⁸ Ett API (av engelskans *Application Programming Interface*) fungerar som ett gränssnitt för kommunikation mellan exempelvis två system och är ett kontrollerat sätt att överföra information på.

medge uppgiftslämnaren anstånd med att inkomma med uppgifterna till dess att förhållandena återgått till det normala.

2.8 Ikraftträdande

Riksbankens ställningstagande: Föreskrifterna ska träda i kraft den 1 oktober 2026.

Bestämmelserna som avser rapportering av betalningsöverföringar ska tillämpas från och med den 1 oktober 2027.

Remisspromemorian: Enligt förslaget skulle föreskrifterna träda i kraft den 1 maj 2025. Rapportering av kortbaserade transaktioner skulle därför börja den 1 maj 2025, men övrig rapportering skulle börja tillämpas från och med den 1 oktober 2025.

Remissinstanserna: *Card Payment Sweden, Sparbankernas Riksförbund, Svenska Bankföreningen* och *Swedish Fintech Association* anser att implementeringstiden är alltför kort och att ikraftträdandet behöver flyttas fram bland annat med hänsyn till att det krävs teknisk utveckling och att andra regelverk ska implementeras under samma tidsperiod. Remissinstanserna menar att en längre implementeringstid är avgörande för att få fram data med god kvalitet.

Riksbankens skäl: Mot bakgrund av den kritik som framförts från remissinstanserna ska föreskrifternas ikraftträdande flyttas fram. Riksbanken anser visserligen att föreskrifterna behöver träda i kraft så snart som möjligt men vill även se till att uppgiftslämnarna får tillräckligt med tid för att förbereda sig. Det har visat sig att de stora förändringar som pågår i viktig infrastruktur, exempelvis hos Bankgirot, innebär stora utmaningar om rapportering ska kunna påbörjas enligt den tidplan som föreslås i remisspromemorian. Det finns också perioder på året, till exempel under sommaren, då det är särskilt svårt att göra de förändringar i IT-systemen som är nödvändiga för att uppgiftslämnarna ska kunna leverera data till Riksbanken. För att ge dem tid att förbereda sig inför rapporteringen ska föreskrifterna därför träda i kraft den 1 oktober 2026, med undantag för posten 3 § 2, betalningsöverföringar. På grund av de stora förändringarna i den svenska betalningsinfrastrukturen ska den posten rapporteras först från den 1 oktober 2027.

I **tabell 2** nedan åskådliggörs vilka uppgifter som ska rapporteras, vilken period de avser och vid vilken tidpunkt som de senast ska börja lämnas.

Tabell 2. Rapporteringsstart för betaltjänstleverantörer

	Avser uppgifter från och med	Lämnas senast
Veckovis rapportering		
Posterna i 3 § 1 och 3–6	1 oktober 2026	8 oktober 2026
Månadsvis rapportering		
Posterna i 3 § 2	1 oktober 2027	11 november 2027
Posterna i 3 § 7–12	1 oktober 2026	12 november 2026
Kvartalsvis rapportering		
Posterna i 3 § 2	1 oktober 2027	31 januari 2028
Posterna i 3 § 1 och 3–12	1 oktober 2026	31 januari 2027

Halvårsvis rapportering		
Posterna i 3 § 13–17 (antalsuppgifter)	Per 31 december 2026	31 januari 2027
Årsvis rapportering		
Posterna i 3 § 2	1 oktober 2027	31 januari 2028
Posterna i 3 § 1 och 3–12	1 oktober 2026	31 januari 2027
Posterna i 3 § 13–17 (antalsuppgifter)	Per 31 december 2026	31 januari 2027

Operatörer av betalningssystem ska börja rapportera uppgifter för fjärde kvartalet 2026 och uppgifterna ska lämnas senast den 31 januari 2027.

Riksbanken kommer att meddela uppgiftslämnarna hur ofta betaltjänsterna ska rapporteras, se avsnitt 2.3.2.

3 Konsekvenser av föreskrifterna

I det följande redogörs för de konsekvenser som Riksbanken bedömer att föreskrifterna får för samhället, konsumenterna, företagen, Riksbanken, förvaltningsmyndigheter och domstolar samt förhållandet till unionsrätten.

Remissinstanserna: *Svenska Bankföreningen* framför att Riksbankens kostnadsuppskattningar varit ytterst vaga och att bankerna inte fått tillräcklig information för att göra egna uppskattningar. *Regelrådet* efterfrågar också uppgifter om kostnaderna även om de har förståelse för att ett empiriskt underlag för de nödvändiga beräkningarna saknats. Vad gäller konkurrens anser *Card Payment Sweden* att det är viktigt att informationen som inhämtas inte kommer till konkurrerande betaltjänstleverantörers kännedom. Svenska Bankföreningen framhåller dels att informationen är av mycket känslig karaktär, dels att det är en konkurrensnackdel för de svenska betaltjänstleverantörerna att de får en väsentligt mer betungande rapportering av betalningsstatistik än andra europeiska betaltjänstföretag. Det senare instämmer såväl *Swedish Fintech Association* som *Näringslivets regelnämnd* i. *Konkurrensverket* konstaterar att det är oklart hur mycket förslaget kommer att påverka konkurrensen men anser att förslaget som sådant är tillräckligt motiverat.

3.1 Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Föreskrifterna kommer att förbättra Riksbankens analysunderlag. Därmed kan Riksbanken fatta mer välunderbyggda beslut vilket är positivt ur ett samhällsperspektiv. Som exempel kommer Riksbanken att bättre kunna identifiera vilka policyåtgärder som behövs för att kunna uppnå målen om säkra, effektiva och tillgängliga betalningar. Riksbankens analyser av och prognoser för hushållens konsumtion kan sannolikt också förbättras. En annan positiv konsekvens är att Riksbanken framöver kommer att kunna publicera mer och bättre statistik om betalningar som olika samhällsaktörer och konsumenter kan ta del av.

3.2 Konsekvenser för företagen

Företag som berörs av föreskrifterna

Olika typer av företag berörs av olika delar av föreskrifterna. Gemensamt för alla företag är dock att de är verksamma på den svenska betalningsmarknaden. I mars 2025 fanns det i Sverige följande antal institut som bedöms omfattas av föreskrifterna:

- 47 betalningsinstitut
- 33 banker
- 2 medlemsbanker
- 43 sparbanker
- 9 kreditmarknadsbolag
- 6 institut för elektroniska pengar
- 1 konsumentkreditinstitut.

Sammanlagt finns det 141 svenska betaltjänstleverantörer som bedöms omfattas av föreskrifterna. Operatörer av betalningssystem samt utländska banker och betaltjänstleverantörer med filial i Sverige kommer också att omfattas av rapporteringsskyldigheten. Sammantaget uppskattas att cirka 160 företag kommer att omfattas av föreskrifterna.

Storleken på företagen skiljer sig åt. Riksbanken bedömer att av de företag som omfattas är 61 procent stora företag, 34 procent små och medelstora företag och 5 procent mikroföretag.

Kostnader

Riksbanken är medveten om att föreskrifterna innebär en omfattande rapporteringsskyldighet för uppgiftslämnarna. I dialog med marknadsaktörerna har Riksbanken därför minskat omfattningen jämfört med det remitterade förslaget för att underlätta för uppgiftslämnarna och minska deras kostnader.

Svenska Bankföreningen framför att Riksbankens kostnadsuppskattningar varit ytterst vaga och att bankerna inte fått tillräcklig information för att göra uppskattningen. *Regelrådet* efterfrågar en kvantifiering av kostnaderna även om de har förståelse för att ett empiriskt underlag för de nödvändiga beräkningarna saknats. Innan förslaget till föreskrifter remitterades efterfrågade Riksbanken kostnadsuppskattningar från ett flertal betaltjänstleverantörer för att kunna bedöma betaltjänstleverantörernas kostnader för att rapportera uppgifterna. Riksbanken erhöll dock få kvantitativa svar vilket gör att det är svårt att bedöma om de är representativa för alla betaltjänstleverantörer. Riksbanken har därför valt att inte kvantifiera några bedömda kostnader. Det är däremot tydligt att förslaget är omfattande och att framförallt engångskostnaden för att ta fram processer och systemstöd är betydligt högre än de löpande administrativa kostnaderna. Betaltjänstleverantörer påverkas i större utsträckning av föreskrifterna än operatörer av betalningssystem. Hur mycket deras kostnader kommer att påverkas beror i hög grad på vilka rutiner och system som de använder, vilket innebär svårigheter att presentera specifika kvantifieringar av kostnaderna. Kostnaderna kommer även att variera mellan olika typer av betaltjänstleverantörer och utifrån hur många betaltjänster de erbjuder. Riksbanken bedömer att den största delen av kostnaderna beror på att betaltjänstleverantörerna behöver ta fram nya processer och systemstöd för att kunna rapportera uppgifterna. Hur de löpande administrativa kostnaderna för varje rapporteringstillfälle påverkas beror till stor del på hur automatiserad rapporteringslösningen blir. Med automatiserade lösningar bör inte antalet transaktioner påverka betaltjänstleverantörernas kostnader.

Riksbanken kommer att sträva efter att tillhandahålla tekniska lösningar som möjliggör en så automatiserad rapportering som möjligt. För små betaltjänstleverantörer som kommer att rapportera uppgifter mer sällan, bedöms rapporteringskostnaderna bli begränsade. Även engångskostnaden bedöms bli begränsad eftersom små betaltjänstleverantörer ofta erbjuder färre tjänster och det därför blir mindre komplext för dem att ta fram processer och systemstöd för att kunna rapportera.

Konkurrens

Näringslivets regelnämnd, Svenska Bankföreningen och Swedish Fintech Association anser att det är en konkurrensnackdel för de svenska betaltjänstleverantörerna att de får en väsentligt mer betungande rapportering av betalningsstatistik än andra europeiska betaltjänstföretag. Riksbanken har, jämfört med det remitterade förslaget, minskat den rapporteringsbörda som går utöver ECB:s statistikförordning. Riksbankens bedömning är att föreskrifterna inte påverkar konkurrensen på betalningsmarknaden. Flertalet medlemsstater samlar redan in liknande statistik från aktörer i sina respektive länder. De uppgiftslämnande företagens kostnader för att rapportera uppgifter bedöms inte vara på den nivån att det skulle påverka deras priser eller verksamhet i övrigt.

Påverkan utöver kostnader

Card Payment Sweden anser att det är viktigt att informationen som inhämtas inte kommer till konkurrerande betaltjänstleverantörers kännedom och *Svenska Bankföreningen* framhåller att informationen är av mycket känslig karaktär. Föreskrifterna innebär att Riksbanken kommer att ta emot uppgifter som i Riksbankens verksamhet omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen från uppgiftslämnarna. Riksbanken hanterar redan i dag känsliga uppgifter från marknaden och kan därmed omhänderta uppgifterna korrekt. Föreskrifterna innebär även att Riksbanken framöver kommer att kunna publicera mer och bättre statistik om betalningsmarknaden. Den statistik som publiceras kommer att omfatta uppgifter på aggregerad nivå, och inte uppgifter om enskilda betaltjänstleverantörer som omfattas av sekretess. Företagen kommer att kunna använda den sammanställda statistiken för analyser och benchmarking, vilket bedöms påverka dem positivt.

Mindre företag

Riksbanken bedömer att de nya kraven att rapportera uppgifter veckovis kan vara särskilt betungande för mindre företag då dessa inte har tillgång till samma resurser i form av personal, IT-system och kapital som större företag. De krav som ställs på företagen har därför anpassats till företagets storlek på marknaden.

3.3 Konsekvenser för Riksbanken

En heltäckande statistik över den svenska betalningsmarknaden förbättrar Riksbankens analysunderlag. Därmed förbättras också Riksbankens möjligheter att upprätthålla en varaktigt låg och stabil inflation, verka för finansiell stabilitet och säkerställa att betalningar är tillgängliga och kan ske säkert och effektivt.

För Riksbanken innebär föreskrifterna kostnader dels för genomförandet dels för den löpande insamlingen. Även om föreskrifterna gäller en ansenlig mängd data så bedöms

det inte innebära några hinder för Riksbanken att lagra, bearbeta och aggregera den.⁹ Riksbanken hanterar redan större datamängder från andra insamlingar.¹⁰ På Riksbanken pågår dessutom en strategisk förflyttning mot ett mer kodbaserat arbetssätt och implementering av en ny dataplattform. Det gör att den löpande insamlingen i hög grad blir automatiserad, vilket på sikt kommer att minska kostnaderna.

3.4 Konsekvenser för förvaltningsmyndigheter och domstolar

Andra förvaltningsmyndigheter, som SCB och Konkurrensverket, efterfrågar också heltäckande statistik över betalningsmarknaden. Föreskrifterna bedöms därför kunna underlätta deras arbete kring betalningsrelaterade frågor.

Eftersom avsikten är att Finansinspektionen framöver ska leverera uppgifter om svikliga förfaranden direkt till Riksbanken i stället för att skicka uppgifter till både ECB och Europeiska Bankmyndigheten (EBA), minskar antalet leveranser av data för Finansinspektionen. Riksbanken bedömer därför att förslaget kan underlätta för Finansinspektionen även om det inte bedöms påverka inspektionens kostnader.

Företag som omfattas av föreskrifterna ska uppfylla de skyldigheter de har enligt föreskrifterna. Om ett företag inte uppfyller dessa skyldigheter får Riksbanken, med stöd av 12 kap. 2 § riksbankslagen, besluta om de förelägganden som behövs för att företaget ska uppfylla uppgiftsskyldigheten. Riksbanken får förena ett beslut om föreläggande med vite. Företagen kan överklaga dessa beslut till allmän förvaltningsdomstol. Med erfarenhet från andra liknande statistikföreskrifter bedömer Riksbanken att antalet sådana överklaganden av förelägganden och viten kommer att bli få, om ens några, per år. De föreslagna föreskrifterna bedöms därför inte få några konsekvenser för domstolarna.

3.5 Effekter för jämställdheten mellan män och kvinnor och för klimatet

Föreskrifterna bedöms inte medföra några konsekvenser för jämställdheten eller klimatet.

3.6 Överensstämmelse med unionsrätten

Som tidigare nämnts är Sverige som icke-euroland inte skyldig att följa ECB:s statistikförordning men Riksbanken har bedömt att nu nämnda förordning utgör en bra grund för statistikinsamling i Sverige och även möjliggör jämförelser med andra EU-länder. Med den bakgrunden gör Riksbanken bedömningen att föreskrifterna överensstämmer med och inte går utöver de skyldigheter Sverige har som medlem i Europeiska unionen.

⁹ Riksbanken har uppskattat potentiell datamängd och genomfört valideringstester av simulerade rapportfiler. I testerna har Riksbanken även testat filer som är betydligt större än den uppskattade potentiella datamängden.

¹⁰ Se Riksbankens föreskrifter (RBFS 2016:1) om rapportering av innehav av värdepapper och Riksbankens föreskrifter (RBFS 2017:2) om instituts rapportering av krediter (KRITA) för insamlingar som består av större datamängder än föreskrifterna.